

D. D.

COGITATIONES PHILOSOPHICÆ,
DE
NUBIBUS,

QUAS

*Consensu Ampliff. Facult. Philosoph.
in Regia Acad. Aboënsi,*

PRÆSIDE

**CAROLO FRIDERICO
MENNANDER,**

Scient. Natur. PROFESSORE Reg. & Ordin.

PASTORE in Rändämäki, nec non

Reg. Acad. Scient. Svec. MEMBRO,

*Pro GRADU,**Publicæ disquisitioni subjicit***ANDREAS HÆGG,**

OSTROBOTNIENSIS,

In Aud. Maj. ad Diem 22. Julii Anni 1751.

H. P. M. S.

ABOÆ, Impressit DIRECT. & Typogr. Reg. Magn. Duc.
Finland. JACOB MERCKELL.

Get. Carl. W. Tengström

Plurimum Reverendo atque Praclarissimo
VIRO,

**D. N. M. AG. JACOBO
GARVOLIO,**

**PASTORI in Sijcajoki Meritissimo,
PATRONO & FAUTORI ætatem venerando.**

Hasce.

Levissimas. Pagellas.

Ob.

Innumera. Sibi. Beneficia.

Nullo. Non. Tempore.

A.

TE. VIR. Plurimum. Reverende. Prestita.

In.

Debitæ. Mentis. Venerationis Testimonium.

Devote.

TUÆ. PRÆCL. DIGNITATI.

Offert.

*Cultor observantissimus,
ANDREAS HÆGG.*

I. N. 7.

Aphorism. I.

Nubes non est corpus aliquod continuum, nec nisi congeries vaporum visibilis, in superiori aëris regione hærens; vel nebula in atmosphæra altius suspensa.

Aphor. II.

Uniunt vero sese vapores ad nubem componendam, vel quantitate eorum per inferiores ascendentes aucta, vel variis aliis de causis. Imprimis autem ad montes solent condensari.

Aphor. III.

Variat nubium altitudo pro materiæ illas componentis diversitate, pro ventorum agitatione, aëris varia temperie, &c. Illas tamen non adeo longe a terra, & raro ad parem, cum excelsissimorum montium cacuminibus, distantiam removeri, va-

riis constat indiciiis; & imprimis experientia illorum, qui altissimorum montium vertices adscenderunt.

Aphor. IV.

Quamvis plures nubes, pro varia earum gravitate specifica, una supra aliam simul & eodem tempore vagari queant; non tamen ex collisione sublimioris nubium tabulati in substratum, & aëris intermediarii pressione, tonitru oritur.

Aphor. V.

Quod vel animalcula vel lapides possint in nubibus ex materia ad id idonea subita metamorphosigi gigni, inter fabulas est referendum. Fieri tamen potest, ut vel ova vel ipsa animalcula ex aëre & sublimi delabantur. Ex his aliisque corpusculis aquæ admixtis intelligi possunt pluviae prodigia.

Aphor. VI.

Cum nubes ratione densitatis aliarumque affectionum variant, hinc etiam luminis radios vel absorbent, vel varie frangunt aut reflectunt; unde varii nubium colores exsurgunt.

Aphor. VII.

Pro ventorum varietate etiam varie agitantur, & sic figurantur. Ex figuris vero earum
maxime

maxime contingentibus aliquando vulgus sibi, imaginationis & ingenii ope, portenta fingit.

Aphor. VIII.

Nubium quoque magnitudo & celeritas itidem est diversissima. Aliquæ quoque illarum steriliores sunt, aliæ magis fecundæ, non nunquam adeo, ut stupendum aquæ pondus contineant.

Aphor. IX.

Utpote in historia creationis per expansum cœli aëris regionem, ita in diluviana per cœli fenestras nubes & aquas atmosphæricas intelligendas judicamus.

Aphor. X.

Vapores nubem constituentes aëre, in quo nant, ex quacunque causa redditæ specificè graviores, descendere incipiunt & terram repetere; tumque in guttulas concreſcunt, eo majores, quo longius emetiuntur iter, quoque plures vapores sub descensu obvios habent.

Aphor. XI.

Singulare divinum est beneficium, quod imbres vehementes & exhydriæ sint rarissimæ; terra vero nubium ope guttatim destillatione moderata irrigetur.

Aphor.

Aphor. XII.

Dum vapores ex nube decedentes congelatione rigescunt, & in flocculos filamentaque coeunt, nivem efformant. Figura hujus, interdum regularis plerumque anomala, rationem sufficientem reddere non valemus. Probabile tamen est, salium in hoc negotio esse partes aliquas.

Aphor. XIII.

Grando itidem frigori aeris, quam transit pluvia, ortum debet. Hujus globuli interdum toti sunt homogenei & glaciales, interdum nucleum molliorem includentes, vel etiam toti porosi. Illi ex aqueis guttulis, hi ex nivibus ortum duxerunt.

Aphor. XIV.

Cum nubes pluviam nobis concedant, facile apparet, nubium usum ad aquationem terrae esse insignem; ita ut eam humectent, & plantis alendis idoneam reddant. Præterea pluviae aerem lavant, ejus calorem temperant, &, una cum vaporibus invisibilibus, fontium & fluviorum perennitati propiciunt.

Aphor. XV.

Plerosque hos usus etiam nix ex nubibus decedua parit. Præterea lucem intendit, radices vegeta.

getabilium ovaque insectorum custodit, & itinera commodissima reddit.

Aphor. XVI.

Nubes ventis huc & illuc transferuntur; alias usus tantum illis regionibus unde adscenderunt, exhiberent, imo & his interdum plus detrimen-
ti quam utilitatis conciliarent. Maxima vero pars vaporum inutiliter in aquas recideret, ita ut terra pro indigentia sua non irrigaretur.

Aphor. XVII.

Flagrantia solis perpetua esset viventibus omnibus quam maxime inimica. Hanc vero nubes, solem obumbrando, impediunt, & radiorum solarium vim ita temperant, ut salva illa manere sub hoc umbraculo possint. Hinc vestimenti instar terram obtegunt, & contra nimium calorem muniunt.

Aphor. XVIII.

Eadem etiam frigoris vehementiæ obstaculo sunt. Hinc serenis & lucidis noctibus periculum segetibus suis a pruina maxime metuunt agricolæ.

Aphor.

Aphor. XIX.

Sunt nubes inter causas variantium ventorum haud postremas.

Aphor. XX.

Per eas rite consideratas varia de statu medii aëris nobis innotescunt. Et possunt ex illis aliqua tempestatum praelagia peti.

